

 Gentse Ouderenraad	Advies aan het College van Burgemeester en Schepenen
Onderwerp	Totstandkoming
Draft Beleidsverklaring 2026-2031	Binnen het Bestuur van de GOR

Op 15 juli 2024 werd de Stad Gent door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) erkend als **'Age-Friendly City'**. De allereerste prioriteit van de Gentse Ouderenraad is dan ook om deze erkenning te behouden door het concept Leeftijdsvriendelijke Stad te laten doordringen op elk niveau, en een leeftijdsvriendelijke toets te introduceren bij toekomstige beleidsbeslissingen.

Nagenoeg elk beleidsdomein: mobiliteit, wonen, publieke ruimte, welzijn, gezondheid, inclusie, cultuur, vrije tijd, sport, veiligheid ... heeft een impact op de leefwereld van de ouderen in onze stad. Een transversale aanpak van het ouderenbeleid vraagt om permanente aandacht voor de consequenties van beleidsmaatregelen voor oudere Gentenaars, en om afstemming bij beleidsdomeinoverschrijdende thema's.

De Gentse Ouderenraad (GOR) is bij dit advies uitgegaan van zijn **'Memorandum voor een Leeftijdsvriendelijke stad'** in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2024. Op basis van de 8 thema's van de WHO werd vooraf een enquête gehouden waaraan 500 Gentse ouderen hebben deelgenomen. Dat resulteerde in 5 aanbevelingen per thema als antwoord op de vraag **'Hoe kan het Gentse stadsbestuur het leven van ouderen verbeteren?'**

Als voorbereiding op dit advies werden de 6 lokale ouderenraden en de ouderenverenigingen opnieuw bevestigd. Zij kozen uit de 40 aanbevelingen van het memorandum telkens een eerste en een tweede speerpunt uit per thema. Zo kwam de GOR tot 16 prioriteiten¹ voor het toekomstige ouderenbeleid.

De GOR heeft het ontwerp van beleidsverklaring gelezen met een 'leeftijdsvriendelijke bril' op, met focus op de Gentse ouderen. Op de bestuursvergadering van 29 oktober, werd de tekst uitgebreid onder de loep genomen. Het coördinatieteam vatte alles samen in dit document.

In dit advies worden per hoofdstuk een aantal passages overgenomen uit de draftversie van de beleidsverklaring. Het lijkt wellicht overbodig om die te vermelden, maar de GOR wil ermee benadrukken dat het telkens gaat over onderwerpen waar Gentse ouderen belang aan hechten.

Enkele algemene bemerkingen:

- De naam 'Gentse Ouderenraad' (GOR) - of afgekort ouderenraad - komt in de tekst niet voor. Soms is er sprake van 'ouderadviesraad', soms van 'seniorenraad'.
- Ouderen zijn niet over één kam te scheren. Wellicht is het aangewezen om een onderscheid te maken tussen de aanpak in het licht van de 'vergrijzing', dan wel van de dubbele vergrijzing of 'verzilvering' van de Gentse bevolking.

¹ De prioriteiten van de GOR worden per thema van de WHO in een kader weergegeven.

- Bij vermeldingen over adviesraden wordt geen onderscheid gemaakt tussen themaraden en doelgroeperaden.
- Bij gebruik van de termen ‘doelgroep’ en ‘kwetsbare doelgroep’ is het niet altijd duidelijk welke groep Gentenaars daar precies mee bedoeld wordt.
- De beleidsverklaring is een samenvoeging van beleidsplannen vanuit verschillende departementen. Dit resulteert in nogal wat herhalingen en terugkomende beschrijvingen, soms met een gebrek aan eenheid van taal.

1. Wonen

Ontwikkel een levensloopbestendig lokaal woonbeleid

1. Stimuleer toegankelijke woningaanpassingen voor ouderen.

2. Ontwikkel een toekomstgerichte, levensloopbestendige visie op wonen.

Zo lang mogelijk thuis blijven wonen is nog steeds het credo van het woonbeleid voor ouderen. Maar moet dat per se in de huidige woning? Is die wel geschikt, eens ouderen te maken krijgen met beperkingen en zorg nodig hebben?

Het tempo waarin de groep alleenwonende 80-plussers groeit, neemt de komende 30 jaar ongeziene proporties aan. Onder hen heel wat mensen met nood aan thuiszorg en -verpleging, die niet in woonzorgcentra terecht kunnen. Er is dus nood aan een levensloopbestendig aanbod van kwaliteitsvolle woonvormen in de eigen wijk, dat thuis- en mantelzorg faciliteert.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

De Stad reikt de hand:

- *We voeren een ruimtelijk beleid met het oog op de verschillende woonbehoeften in de verschillende Gentse wijken. Meten is weten: met een woonmonitor krijgen we een gedetailleerd beeld van de evolutie en voortgang van deze behoeften.*
- *Door comfortabele en aangepaste compacte woningen te bouwen in wijken met veel gezinswoningen maken we woningrotatie mogelijk, in het bijzonder voor senioren. Op die manier zorgen we ervoor dat gezinswoningen optimaal benut worden.*
- *We voeren doelgroepgericht aanbodbeleid voor personen met specifieke mentale of fysieke kwetsbaarheden. We promoten aanpasbaar en drempelloos bouwen voor personen en ouderen met fysieke beperkingen. Bovendien moedigen we investeringen aan in de aanpassing van bestaande woningen voor personen met een beperking.*
- *We realiseren minstens 15 projecten binnen de projectroep ‘wonen voor kwetsbare doelgroepen’. Op die manier ondersteunen we organisaties met hun betaalbare woonprojecten voor Gentenaars die zonder ondersteuning verloren lopen op de woonmarkt.*
- *We maken een gedragen toekomstvisie op voor cohousing, huisdelen en de aanpak van onderbenutte woningen en we gaan hierover in dialoog met andere overheden.*

Meer kwaliteit en duurzaamheid:

- *We voeren het project Gent Knapt Op uit. We renoveren 150 woningen van noodkopers op een kwalitatieve en energiezuinige manier met middelen van een rollend fonds.*
- *We willen de leefbaarheid en draagkracht van de buurten absoluut behouden, ook als er studentenunits bijkomen.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Peil specifiek naar de situatie en de behoeften van alleenwonende 75-plussers.

- Maak nieuwe woonvormen breder bekend en organiseer kijkdagen of proefwonen.
- Spreek ouderen aan over alternatieve woonvormen en verhuisopties in de eigen wijk.
- Garandeer praktische ondersteuning om verhuis en administratie vlot te laten verlopen.
- Ontzorg, begeleid en ondersteun ouderen bij renovatiewerken.
- Betrek meer oudere eigenaars met beperkte financiële middelen bij ‘Gent knapt op’.
- Voer een onderzoek naar leeftijdscriminatie op de (sociale) huurmarkt.

2. Ruimte

Transformeer de Gentse wijken tot gezonde, toegankelijke en verbindende ruimten

1. *Betrek ouderen bij de inrichting van hun leefomgeving.*
2. *Zorg voor aantrekkelijke rustplekken en groen in de stad.*

Gent kan uiteraard niet achterblijven bij de evolutie naar een ‘smart city’, waar het prettig, veilig en gezond wonen is. Omdat er steeds meer ouderen in de stad wonen, is het van belang dat die slimme stad ook leeftijdsvriendelijk is en dat er voldoende data over ouderen worden verzameld. Ruimte, wonen en mobiliteit zijn daarbij nauw met elkaar verbonden.

Integraal toegankelijke buurten en wijken vormen de sleutel tot volwaardige maatschappelijke integratie van alle Gentenaars. Daarom ook willen de zes lokale ouderenraden meedenken bij het uittekenen van plannen voor de inrichting van hun wijken. De GOR wenst daarnaast betrokken te worden bij de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan ‘*Ruimte voor Gent 2050*’.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Kwalitatieve stadsontwikkeling als motor voor leefbare buurten:

- *Stadsontwikkeling gaat over buurten waar mensen zich thuis voelen, elkaar ontmoeten en de nodige voorzieningen en groenruimte dichtbij vinden. Daarom zetten we proactief in op het versterken van buurten.*
- *Onze masterplannen combineren wonen, werken, zorg en ontspanning zodat levendige buurten ontstaan waar scholen, kinderopvang, cultuur en groen op wandelafstand liggen.*
- *De huidige bewoners profiteren mee van een betere publieke ruimte en nieuwe ontmoetingsplekken. De ervaringen van bewoners zijn hierin cruciaal. Daarom organiseren we een inspraaktraject met bewoners en relevante partners bij de opmaak van ieder masterplan.*

Ruimtelijke planning met visie - eenvoud, kwaliteit en leefbaarheid:

- *Onze ruimtelijke visie vertrekt altijd van de kwaliteiten van de plek én de leefwereld van bewoners en gebruikers van alle leeftijden.*
- *We streven naar een gezonde mix van woonvormen, zodat elk gezin, elke jongere en elke oudere in Gent een thuis kan vinden. We kiezen voor hoger bouwen waar het ruimtelijk inpasbaar is en op goed gekozen locaties zoals stedelijke knooppunten.*

Stedenbouw:

- *We hervormen het Algemeen Bouwreglement. Hierbij hebben we bijzondere aandacht voor toekomstbestendig wonen (aanpasbaar, flexibel, leeftijdsbestendig).*

Erfgoed en archeologie:

- *Toegankelijkheid, veiligheid, comfort en duurzaamheid gaan daarbij hand in hand met erfgoedwaarden. Waar mogelijk krijgen toegankelijkheid en duurzaamheid voorrang op erfgoedregels.*

Gebiedsontwikkeling - bouwen aan buurten met toekomst:

- We rollen drie wijkkwaliteitsplannen uit. Samen met de buurtbewoners maken we een actiegericht plan op met concrete investeringsengagementen van de stad om het openbaar domein heraan te leggen en kwaliteitsvoller te maken voor iedereen. We gaan voluit voor medezeggenschap, onder andere via gelote burgerpanels.
- We versterken knooppunten, investeren in 20ste-eeuwse wijken en werken aan kwalitatieve ontwikkelingen langs onze steenwegen. Daarbij zoeken we ook actief naar plekken die kansen bieden voor betaalbaar wonen.

Publieke verlichting - verledden en slim dimmen:

- Onze straten en pleinen blijven 's nachts verlicht. De lichtintensiteit wordt dagelijks om middernacht gehalveerd, waarna de verlichting vanaf 6 uur 's ochtends opnieuw op volle sterkte brandt. Deze verandering in lichtsterkte is voor het menselijk oog nauwelijks waar te nemen.

Maximaal inzetten op onderhoud, vergroening en toegankelijkheid publiek domein:

- We maken een absolute prioriteit van het onderhoud van ons publiek domein. We breiden de investeringsbudgetten hiervoor aanzienlijk uit. Daarnaast willen we de staat van onze infrastructuur merkbaar verbeteren voor zowel rijwegen, fietspaden als trottoirs. Deze maken we voor iedereen fysiek toegankelijk, goed begaanbaar en veilig.
- Meldingen over gebreken aan wegen, voet- en fietspaden kunnen steeds via Gentinfo en pakken we sneller aan. Onveilige situaties pakken we meteen aan. Dringende herstellingen die we zelf uitvoeren, realiseren we binnen twee weken.

Minder hinder-regie:

- Ingrijpende infrastructuurprojecten zijn essentieel voor de toekomst van onze stad, maar brengen ook grote uitdagingen mee op vlak van bereikbaarheid, leefbaarheid en mobiliteit. Vandaag worden deze projecten nog te vaak afzonderlijk en versnipperd opgevolgd door verschillende overheden en diensten, zonder centrale regie.
- Met een gericht minder-hinder-beleid willen we de leefbaarheid voor bewoners, handelaars en weggebruikers maximaal behouden. We stimuleren de bundeling van werken, beperken de duur van innames en voorzien een vlotte en veilige doorgang voor voetgangers en fietsers.

Aandachtspunten:

- Los het probleem van de slechte staat van de voetpaden en de vele obstakels op.
- Zorg voor rustbanken in de schaduw, toegankelijk parkmeubilair en waterfonteintjes.
- Ga voor een 'gastvrije toiletstad' voor iedereen. Vervang de urinoirs door toegankelijke openbare toiletten voor m/v/x. Maak afspraken met de horeca over toiletgebruik.
- De GOR heeft bedenkingen bij de 'medezeggenschap' van gelote burgerpanels, tenzij daarbij burgers van alle leeftijden en doelgroepen betrokken worden, en ze een louter adviserende rol toebedeeld krijgen.
- Zorg voor permanente, vlotte bereikbaarheid van de wijken bij grote infrastructuurwerken.

3. Mobiliteit

Zorg dat ouderen zich vlot en comfortabel kunnen verplaatsen

1. Garandeer de bereikbaarheid van voor ouderen belangrijke doelen

2. Investeer in vervoer op maat voor minder mobiele Gentenaars

We kunnen er niet omheen dat het belang van mobiliteit voor ouderen enorm groot is. Zich vlot en comfortabel kunnen verplaatsen is een belangrijke voorwaarde om sociaal mee te kunnen blijven

doen. De bereikbaarheid van de meeste basisvoorzieningen speelt een cruciale rol om zich te voet of met de fiets, met het openbaar vervoer en met de auto te kunnen verplaatsen.

Voor veel ouderen blijft autogebruik noodzakelijk voor hun levenskwaliteit en zelfredzaamheid, om sociale contacten te onderhouden, om toegang te hebben tot essentiële diensten zoals medische zorg en tot een breed scala van activiteiten. Zij zijn vaak autoafhankelijk, ook al zijn ze daarom niet altijd minder mobiel.

Met het stijgen van de leeftijd worden ouderen vaak minder mobiel. Zonder hulp of (aangepast) vervoer ligt mobilietsarmoede op de loer en kunnen ze geïsoleerd raken. Vervoer op maat is dan ook onontbeerlijk voor ouderen die geen toegang hebben tot de andere vervoersmodi omdat ze bv. afgelegen wonen of zich op onpopulaire tijdstippen wensen te verplaatsen.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Gent kiest voor een bereikbare, leefbare en veilige stad:

- *Ruimte in de stad is schaars, en die ruimte willen we gebruiken voor mensen. Dat betekent betere voetpaden waar iedereen zich comfortabel kan verplaatsen, veilige fietsroutes zodat kinderen zelfstandig naar school kunnen, voldoende groen dat onze stad beschermt tegen hitte en wateroverlast en levendige pleinen waar plaats is voor ontmoeting en economie.*
- *We leggen 3 duidelijke prioriteiten:*
  - *leefbare buurten door een slim parkeerbeleid;*
  - *strijd tegen vervoersarmoede met betaalbare en toegankelijke mobiliteit voor alle Gentenaars;*
  - *veilig op weg in Gent.*
- *We kiezen voor een beleid dat de leefbaarheid van buurten versterkt. Parkeren gebeurt steeds meer weg van de straat, zodat we de vrijgekomen ruimte kunnen benutten voor meer veiligheid, vergroening en ontmoeting. Tegelijk zorgen we dat wie écht met de auto dichtbij moet zijn – om te laden en lossen, zorg te verlenen of iemand met beperkte mobiliteit op te halen – dat ook kan.*
- *Mobiliteit is meer dan een verplaatsing, het is de toegang tot werk, onderwijs en sociale contacten. Vervoersarmoede leidt te vaak tot isolement en ongelijkheid. Daarom investeren we in betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer, in fietslessen voor jong en oud, en in deelmobiliteit die voor álle Gentenaars betaalbaar en bereikbaar is.*
- *We maken van verkeersveiligheid een absolute prioriteit. Ouders moeten hun kinderen met een gerust hart op pad kunnen sturen en elke Gentenaar moet zich veilig voelen in het verkeer.*
- *We blijven inzetten op bereikbaarheid. Een stad die leeft, moet ook vlot bereikbaar zijn voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Dat doen we door in te zetten op randparkings, slimme verkeerslichten die zorgen voor een vlotte doorstroming, een uitgebreid fietsdeelnetwerk en een openbaar vervoer dat aantrekkelijk en betrouwbaar is.*

Leefbare buurten door een slim parkeerbeleid:

- *De realiteit is dat onze straten vandaag nog te vaak vol staan met geparkeerde wagens, waardoor er te weinig ruimte is voor voetgangers, fietsers, spelende kinderen of groen. We maken daarom bewust de keuze om parkeren anders te organiseren.*
- *Langparkeren verschuift stelselmatig van de straat naar parkeergebouwen en park-and rides. Nieuwe parkings worden beheerd door de stad zelf. Daardoor kunnen we het gebruik afstemmen op de noden van bewoners, bezoekers en de buurt.*

- We zetten ook in op onderbenutte privéparkings. Parkings van supermarkten of bedrijven staan vaak leeg buiten de piekuren. Door samenwerkingen op te zetten, maken we die beschikbaar voor buurtbewoners en fietsers.
- Voor fietsers voorzien we voldoende fietsenstallingen.
- Op straat reserveren we parkeerplaatsen voor wie ze écht nodig heeft: shop & go voor winkels, kortparkeren bij scholen, deelmobiliteit, zorgverleners die aan huis moeten zijn of mensen met beperkte mobiliteit die dicht bij hun bestemming moeten parkeren.

Gelijke kansen - strijd tegen vervoersarmoede:

- Wanneer mensen zich moeilijk kunnen verplaatsen door financiële, fysieke of praktische drempels, ontstaat vervoersarmoede en eenzaamheid. Het stadsbestuur kiest daarom voor maatregelen die de drempels verlagen en iedereen de kans geven om zich vrij en zelfstandig te verplaatsen.
- Tegelijk maken we jaarlijks minstens 20 haltes toegankelijk voor mensen met een beperking, zodat het openbaar vervoer een echt alternatief wordt voor iedereen.
- Ook de Gentse fietstaxi's bouwen we verder uit, zodat ouderen of mensen die minder mobiel zijn zich makkelijk kunnen verplaatsen.
- Daarnaast ondersteunen we zorgverleners, en in het bijzonder mantelzorgers. Zij krijgen voordelige of gratis parkeervergunningen.
- Via de handyPark-app maken we parkeren eenvoudiger voor mensen met een beperking, en we breiden het aantal nummerplaten uit dat aan hun vergunning voor het autovrij gebied kan worden gekoppeld. Voor de taxisector voorzien we hulpmiddelen die ze kunnen inzetten om hun wagens toegankelijk te maken.

Veilig op weg in Gent:

- Waar nodig scheiden we voetgangers en fietsers.
- Een veilige infrastructuur krijgt prioriteit: kortere oversteekplaatsen, conflictvrije kruispunten, blindengeleiding, obstakelvrije voetpaden en verlaagde boordstenen in woonstraten. Door straten zo in te richten dat mensen zich automatisch aan de snelheid houden, vermijden we frustraties en de nood aan overdreven handhaving.
- Er komt een nieuw Meldpunt Verkeersveiligheid waar Gentenaars verkeersonveilige situaties kunnen melden.
- Elk jaar realiseren we minstens tien kilometer kwaliteitsvolle fietsinfrastructuur en maken we zes voetgangersassen obstakelvrij.
- Foutparkeren wordt strenger aangepakt.

Bereikbaar Gent:

- De druk op de binnenstad neemt toe, waardoor de balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid steeds moeilijker te bewaren is.
- Daarom maken we de grenzen van het autovrij gebied duidelijker en uniformer, zodat foutieve inritten worden vermeden. Tegelijk vereenvoudigen we het vergunningensysteem voor wie echt toegang nodig heeft, zoals bewoners, zorgverleners en leveranciers en verhogen we onze inspanning om de werking van het autovrij gebied begrijpelijk te communiceren.
- Toeristische autocars veroorzaken vaak verkeersdruk en overlast in de historische kern. Om de binnenstad leefbaar te houden, voorzien we duidelijke op- en afstapplaatsen aan de R40. We hebben hierbij aandacht voor de integrale toegankelijkheid van de infrastructuur en de (wandel)route richting het centrum.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Vervoersarmoede? De term mobiliteitsarmoede² vat de problematiek beter samen, want mobiliteitsarmoede is veel meer dan een gebrek aan vervoermiddelen. Bij zo goed als elke verplaatsing gaat de weggebruiker een deel te voet. Wat bv. met de minder mobiele voetganger met een rollator die zich, door een gebrek aan veilige infrastructuur, niet op straat kan of durft te verplaatsen, zelfs niet over een korte afstand?
- Oudere voetgangers klagen vooral over slechte voetpaden vol obstakels, moeilijk begaanbare kasseien, slalomende fietsers en e-steppers, onvoldoende veilige oversteekplaatsen en te korte groenfases.
- In deze nota is sprake van integraal toegankelijke wandelroutes voor toeristen richting centrum, en van het obstakelvrij maken van zes voetgangersassen per jaar. Is daarbij nagedacht over de bereikbaarheid van voor minder mobiele ouderen belangrijke bestemmingen zoals lokale dienstencentra, woonzorgcentra, medische voorzieningen, winkels, supermarkten enz.? Voor de GOR is dit een prioriteit.
- Om een ‘modal shift’ onder ouderen te realiseren zal er dus meer nodig zijn dan eenvoudig te verwijzen naar fietsgebruik, of naar het vaak onbetrouwbare en ontoegankelijke openbaar vervoer.
- De klachten van ouderen over het openbaar vervoer in Gent zijn legio. De GOR dringt erop aan dat de Stad in overleg gaat met de Vervoerregio Gent en met de bovenlokale overheid om hiervoor oplossingen te vinden.
- Heel wat minder mobiele en autoafhankelijke ouderen houden hun hart vast voor de gevolgen van de beleidskeuzes rond parkeren in de stad. De GOR verwacht flankerende maatregelen bij het parkeerbeleid om te voorkomen dat deze specifieke groep onevenredig zwaar getroffen wordt.
- De GOR stelt voor om naast parkeervergunningen voor zorgverleners en mantelzorgers ook - zoals in andere centrumsteden - faciliteiten te voorzien voor bezoekersparkeren aan zorgbehoevende, geïsoleerde, of aan huis gebonden ouderen in een betalende zone.
- Ouderen voelen zich vaak onveilig op de (elektrische) fiets: tramsporen, druk verkeer, onvoorzichtige voetgangers, steps, speed pedelecs en fatbikes.
- De GOR stelt voor om binnen de fietslessen voor ‘jong en oud’ e-bike lessen voor ouderen te organiseren, zodat ze het fietsen niet opgeven en zich veiliger voelen in het verkeer.
- De uitbreiding van de succesvolle fietstaxi’s is uiteraard een goede zaak. Wat niet wegneemt dat de omvang van het initiatief, dat draait op vrijwilligers, ontoereikend is om tegemoet te komen aan de werkelijke noden. Vermits ook het vrijwilligersvervoer per auto onvoldoende kan opvangen, zou het taxivervoer best wat voordeliger worden gemaakt voor personen met een beperkte mobiliteit.
- De GOR vraagt meer aandacht voor de inrichting van wachthuisjes voor tram en bus: een comfortabele zitbank, degelijke verlichting, goed leesbare informatie enz.

4. Klimaat en natuur

Vaak hebben ouderen geen of beperkte toegang tot de natuur of groen in de stad. Vooral ouderen met een laag pensioen, die in straten wonen met veel luchtvervuiling kunnen zich daardoor minder goed beschermen tegen gezondheidsrisico’s. Ze hebben bv. bij zomerse hitte minder toegang tot schaduwrijk groen of tot koele ruimtes. Ook lawaaihinder bezorgt veel ouderen stress en leidt tot gezondheidsproblemen.

---

² [Mobiliteitsarmoede in Vlaanderen](#) - Mobiliteitsraad (MORA) – 25 oktober 2024

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Urgentie vertaald in ambitie: Gent versnelt klimaat- en natuurbeleid:

- Ook in Gent voelen we de impact van de klimaatopwarming. Hittegolven zijn intussen een jaarlijks fenomeen, net als de ondraaglijk warme nachten die erbij horen. Natte kelders en wateroverlast bij piekbuien, stijgende energieprijzen en onvoorspelbare facturen maken ondertussen deel uit van onze dagelijkse realiteit.

Gent vergroent - van visie naar realisatie:

- We actualiseren we het groenstructuurplan en het bomenbeleidsplan met bijzondere aandacht voor de noden van kwetsbare wijken.
- Elke Gentenaar moet uit zijn woning naar bomen kunnen kijken, moet kunnen wandelen naar een park en fietsen naar een bos. We maken werk van meer en beter groen dat toegankelijk is voor iedereen, inclusief mensen met een beperking, ouderen, kinderen...
- We investeren gericht in de ontwikkeling of heraanleg van woongroen en wijkparken met prioriteit voor wijken met minder toegang tot kwalitatief groen.
- Onze vijf groenpolen ontwikkelen we verder tot ecologische knooppunten waarin ook recreatie en landbouw een plaats krijgen.

Hogere budgetten voor slim en duurzaam groenbeheer:

- We trekken het onderhoudsbudget voor het Gentse openbaar groen stevig op om het in optimale omstandigheden te onderhouden.

We activeren de samenleving:

- We erkennen en versterken de cruciale rol van het Gentse middenveld in het realiseren van onze klimaat- en natuurambities. We werken volop samen met ... lokale klimaatambassadeurs, scholen, adviesraden, natuur-, milieu-, cultuur- en sociale verenigingen, tussenfiguren en wijkgerichte groeperingen.

Een gezond leefmilieu voor alle Gentenaars:

- We blijven inzetten op samenwerkingen waarbij Gentenaars mee gegevens verzamelen over hun leefomgeving. Zo maken we het belang van gezonde lucht en akoestische kwaliteit zichtbaar in elke wijk en vergroten we samen het draagvlak voor een leefbare en gezonde stad.

Zorg voor dieren als maatstaf voor een warme stad:

- We pakken dierenleed actief aan. In samenwerking met politie en welzijnsdiensten zorgen we ervoor dat ook de huisdieren van kwetsbare inwoners de nodige zorg en bescherming krijgen.

Begraafplaatsen:

- Onze 18 Gentse begraafplaatsen zijn plekken van afscheid, rouw en herinnering. Maar ze zijn meer dan dat: het zijn ook plaatsen van erfgoed, natuur en verbondenheid. De komende jaren bouwt de stad verder aan serene, toegankelijke en betekenisvolle begraafplaatsen die bijdragen aan een warme en leefbare stad.
- We breiden het aantal natuurbegraafplekken en urnevelden uit, voorzien extra Mekkagerichte percelen en schenken bijzondere aandacht aan kinderpleinen en sterretjesweides. Ook maken we een waardige plaats voor asverstrooiing over water.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- De GOR stelt voor om een actieplan op te maken om (oudere) slachtoffers bij extreme weersomstandigheden (hitte, wateroverlast, overvloedige sneeuwval, ...) te vermijden.
- De GOR vraagt blijvend aandacht voor het gebruik van toegankelijk buitenmeubilair zoals zitbanken, aangepaste picknicktafels, speel- en sporttoestellen, enz.

- De GOR apprecieert de toegenomen belangstelling voor begraafplaatsen, die groene oases van rust vormen in de stad. De GOR stelt voor om de sluitingsuren af te schaffen en de begraafplaatsen onbeperkt toegankelijk te maken voor bezoekers.
- Een suggestie: recupereer oude (anonieme) foto's van graven die geruimd worden, en breng ze aan op een gedenkenismuur of -zuil op elke Gentse begraafplaats.
- Verhoog het veiligheidsgevoel door voldoende verlichting te voorzien in de wijkparken.

5. Armoedebestrijding

Hoewel het armoederisico bij ouderen gedaald is, hebben mensen die 'oud, arm en huurder' zijn, vaak moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Vooral alleenstaande 80 en 90-plussers en bewoners van woonzorgcentra lopen een significant risico op armoede, sociale uitsluiting, isolement, eenzaamheid, zorgarmoede en verminderde regie over het eigen leven.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

We breken muren tussen verschillende diensten en bouwen aan een hulpverlening die mensen ondersteunt met een luisterend oor én een krachtige begeleiding. We versterken de samenwerking tussen scholen, zorg, middenveld en stadsdiensten, zodat niemand uit de boot valt.

Voorkomen en bestrijden van armoede:

- *We nemen drempels weg voor mensen met een laag inkomen door de UitPAS te versterken en blijvend te investeren in sociale restaurants, die niet alleen gezonde en betaalbare maaltijden aanbieden, maar ook fungeren als ontmoetingsplek en als schakel in sociale tewerkstelling.*
- *Materiële hulpverlening is geen structurele oplossing voor armoede. Ze is noodzakelijk om mensen in acute noodsituaties te helpen overleven, maar mag nooit een substituuut worden voor een beleid dat inzet op rechten, kansen en volwaardige participatie. Daarom blijven we investeren in structurele maatregelen die mensen perspectief bieden en hun zelfredzaamheid versterken.*

Kinderarmoede en ouderenarmoede:

- *De strijd tegen ouderenarmoede voeren we vastberaden verder. Via het systeem van Aanvullende Financiële Hulp verhogen we het inkomen van mensen richting het referentiebudget, een wetenschappelijk onderbouwde maatstaf voor wat nodig is om menswaardig rond te komen.*
- *Voor wie leeft van een laag pensioen of tegemoetkoming streven we naar een inkomen dat het referentiebudget benadert. Zo blijven we als OCMW pionier in het garanderen van een menswaardig inkomen en een waardige oude dag.*

Integrale en nabije hulpverlening garanderen:

- *De groei van het aantal cliënten bij het OCMW – als gevolg van bevolkingsgroei, migratie, de vermaatschappelijking van de zorg en binnenkort de beperking van de werkloosheid in tijd – vraagt om een versterkte en stabiele eerstelijnsaanpak.*
- *Onze hulpverlening is wijkgericht en geïntegreerd. In de Welzijnsbureaus+ werken maatschappelijk werkers samen met teams die gespecialiseerd zijn in psychologische en juridische ondersteuning, gezondheidszorg, wonen, energie en het beheer van de medische kaart.*
- *We streven ernaar om tegen het einde van de legislatuur in elke wijk en deelgemeente zitdagen en breed onthaal te organiseren op maat van de wijk, waarbij mensen welkom zijn met alle soorten welzijnsvragen.*

- *Door krachten te bundelen op wijkniveau bouwen we aan een breed en toegankelijk aanbod van hulpverlening dat aansluit bij de noden van de buurt.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Ouderen in armoede of met een beperkt inkomen ervaren nog steeds veel schaamte om de stap naar het OCMW, een armoedevereniging of de voedselbedeling te zetten.
- De automatische toekenning van sociale rechten moet een prioritair aandachtspunt blijven in alle beleidsdomeinen.
- Onderwerp alle beleidsbeslissingen die betrekking hebben op ouderen systematisch aan een armoedetoets.

6. Welzijn, gezondheid en zorg

Het spreekt vanzelf dat de thema's welzijn, gezondheid en zorg de bijzondere aandacht opeisen van de Gentse Ouderenraad. Van ervaringsdeskundigen vernemen hoe het dagelijkse leven in de stad hun welzijn, fysieke en mentale gezondheid beïnvloedt, levert waardevolle inzichten op over knelpunten en uitdagingen die ouderen ervaren en maken het mogelijk om leeftijdsvriendelijke beleidsbeslissingen te nemen.

Bevorder de participatie en het engagement van ouderen

1. Erken, waardeer en ondersteun het verenigingsleven van en voor ouderen

2. Zorg voor een gevarieerd aanbod aan betaalbare activiteiten

Ouderenverenigingen verdienen het om gesteund te worden, ze spelen een sleutelrol in het versterken van het sociale weefsel van ouderen, creëren banden en zorgen voor menselijke warmte. Hun werking erkennen en ernstig nemen vraagt van het stadsbestuur een investering in ondersteuning, begeleiding en omkadering.

Deelnemers aan de lokale ouderenraden zetten zich in voor mensen uit hun wijk als lid van een ouderenvereniging, als vrijwilliger in het lokaal dienstencentrum, woonzorgcentrum of een andere lokale organisatie. Ze kijken elk met hun eigen bril naar het ouderenbeleid en kunnen ook vanuit vroegere professionele ervaring noden capteren en mee nadenken over oplossingen.

Mensen ontmoeten en deelnemen aan een divers activiteitenaanbod, zorgt voor een gevarieerd sociaal netwerk en bevordert de gezondheid en het welbevinden van ouderen. Uit alle contacten met Gentse ouderen blijkt een zeer grote appreciatie voor de brede waaier aan ontspannende, socio-culturele, sportieve, leerrijke en creatieve activiteiten die in de 11 lokale dienstencentra van de stad worden aangeboden. Dit mede dankzij het engagement van de vele vrijwilligers. Door de hoge vlucht die flexijobs de laatste tijd hebben genomen, komt het vrijwilligerswerk van ouderen echter onder druk te staan.

De GOR maakt zich oprecht zorgen over de schrijnende situatie van isolement en eenzaamheid waarin ouderen als gevolg van maatschappelijke factoren en diverse verlieservaringen soms terechtkomen. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft eenzaamheid erkend als een belangrijk gezondheidsprobleem, met een 'risico op overlijden, vergelijkbaar of zelfs hoger dan tabaksgebruik, obesitas en luchtvervuiling'.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Een zorgzame en gezonde stad:

- Als Stad nemen we een sterke regierol op in het bevorderen van de fysieke, mentale en sociale gezondheid van al onze inwoners.
- We bouwen Gent verder uit tot een stad waar mensen waardig en kwaliteitsvol ouder kunnen worden. We vertrekken steeds vanuit het principe van een leeftijdsvriendelijke stad, waarbij de behoeften van zowel jongeren als ouderen meetellen, het gekende principe van '8-80 Cities'.
- Voor ouderen die thuis wonen, versterken we onze LDC's. Deze bieden niet alleen hulp en ondersteuning, maar ook activiteiten en ontmoeting, wat cruciaal is om gezondheidsproblemen te voorkomen en in het tegengaan van eenzaamheid.
- Participatie van ouderen staat centraal. We vertrekken daarbij steeds vanuit het principe dat we mét ouderen spreken, niet over hen. Hun stem is essentieel in tal van beleidskeuzes. De ouderenvoorspraak is hierin een onmisbare partner. We bouwen haar vernieuwde werking verder uit en zorgen voor de verankering van lokale raden. Samen met hen kijken we onder andere hoe ons openbaar domein, vrijetijdsaanbod en mobiliteit beter afgestemd kunnen worden op de noden van ouderen.
- We zetten daarnaast ook in op de beeldvorming rond ouderen en strijden tegen leeftijdscriminatie.
- We ondersteunen alle vormen van informele zorg. Vrijwilligers zijn onmisbaar in onze stad. Burenhulp stimuleren we door zorgzame burens in contact te brengen met zorgvragers.
- Socio-culturele participatie voor ouderen krijgt een nieuwe impuls. We maken meer gebruik van streaming en digitale toepassingen zodat wie thuis of in een residentiële setting woont, zonder drempels kan genieten van cultuur.
- Ook blijven we intergenerationele projecten uitrollen, waarin jong en oud elkaar ontmoeten en versterken. We werken verder aan het verkleinen van de digitale kloof en spelen in op nieuwe noden, zoals phishing en cyberveiligheid.
- Onze assistentiewoningen zijn een gepaste woonvorm voor wie ondersteuning nodig heeft, maar nog zelfstandig kan wonen. We zorgen ervoor dat deze woonvormen betaalbaar en nabij blijven. Als ook dat niet meer volstaat, dan is een verhuis naar een woonzorgcentrum vaak de beste keuze. We investeren fors in onze eigen woonzorgcentra en garanderen dat deze zorg publiek blijft. In Gent blijft het uitgangspunt dat kinderen niet verplicht worden mee te betalen voor de zorg van hun ouders in een woonzorgcentrum of assistentiewoning.
- De gezondheidsraad, ouderenvoorspraak en de eerstelijnszones blijven hierbij cruciale gesprekspartners. Alleen door krachten te bundelen kunnen we een zorgzame, gezonde en solidaire stad blijven waar iedereen meetelt.
- We creëren positieve beeldvorming van de doelgroepen waarmee we aan de slag zijn en proberen die via diverse media en dragers te verspreiden bij een zo breed mogelijk publiek.
- We versterken de samenwerking met andere diensten die meer gespecialiseerde hulpverlening aanbieden; samenwerking met andere overheden, het middenveld en vrijwilligers blijft uiteraard ook van groot belang.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- De GOR gaat akkoord met alle voornemens rond dit thema.
- De GOR apprecieert de aandacht voor positieve beeldvorming over ouderen, de strijd tegen agisme en de aandacht voor intergenerationele initiatieven.
- Voorzie een lokaal mantelzorgpunt in elke wijk voor informatie, ademruimte en psychologische steun.

- Stimuleer buurtvrijwilligersnetwerken voor kleine hulpvragen (boodschappen, gezelschap).
- Stimuleer gebruik van technologie die zelfredzaamheid verhoogt (apps, domotica, alarmsystemen).
- Geef extra steun aan de ouderenverenigingen door ontmoetingsruimtes ter beschikking te stellen.

Garandeer een sterk lokaal gezondheids- en zorgbeleid voor ouderen

1. Maak van gezondheidspreventie een prioriteit

2. Blijf investeren in een kwalitatief hoogstaand gezondheids- en zorgaanbod

Ouder worden is een proces dat niet tegen te houden valt: met het stijgen van de leeftijd, nemen de fysieke, cognitieve en mentale mogelijkheden van mensen geleidelijk af. Van het beleid verwachten ouderen een zorg- en gezondheidsbeleid met aandacht voor hun specifieke situatie op dit terrein. In dat verband wijst de WHO op twee belangrijke aandachtspunten. Sluit de eerstelijnszorg aan op de behoeften van ouderen, en geef ouderen de volledige toegang tot preventieve, curatieve en palliatieve zorg.

Inzetten op preventie is daarbij van levensbelang. Het doel van een kwalitatief hoogstaand gezondheids- en zorgbeleid is niet zozeer mensen langer te laten leven, wel de periode verlengen waarin ouderen gespaard worden van allerlei gezondheids-kwalen en mentale beperkingen.

Ook de geestelijke gezondheid van ouderen moet voldoende aandacht krijgen. Geïsoleerd leven verhoogt de mentale kwetsbaarheid. Het risico op psychische problemen zoals depressie neemt toe, en ook de kans op suïcide is reëel, vooral bij mannen ouder dan 75 jaar.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Een zorgzame en gezonde stad:

- *Gezondheid is niet alleen een individuele verantwoordelijkheid, maar een gedeelde opdracht. Daarom investeren we in een geïntegreerd beleid dat inzet op preventie, toegankelijke zorg en welzijn op maat van elke Gentenaar. Zorgtaken worden daarbij niet geprivatiseerd.*
- *Het mentale welzijn van onze inwoners krijgt een centrale plaats in ons beleid. Vandaag ervaart één op de drie Vlamingen psychische of emotionele klachten, en één op de vijf volwassenen kampt met minstens één psychische stoornis.*
- *We ondersteunen de wijkgezondheidscentra om preventie op wijkniveau te versterken, zetten vrijwillige gezondheidsgidsen in om drempels naar zorg weg te nemen en organiseren cultuursensitieve gezondheidsbabbels met begrijpelijke, laagdrempelige informatie over gezondheid.*
- *Een toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg blijft voor de Stad een absolute prioriteit, zowel in de eerste als in de tweede lijn. Daarom blijven we sterk inzetten op de wijkgezondheidscentra. Deze vormen een belangrijke schakel in de eerstelijnszorg en dragen bij aan een zorgmodel dat dicht bij de mensen staat.*
- *We ondersteunen de fusie van AZ Jan Palfijn en AZ Sint-Lucas tot AZ Ganda, met het oog op het aanbieden van toegankelijke topzorg voor alle Gentenaars.*
- *We pakken gezondheidsrisico's proactief aan en werken structurele drempels weg om de gezondheid van alle Gentenaren te bevorderen.*

- We zetten in op preventie van gezondheidsrisico's bij ouderen via onder andere onze lokale dienstencentra (LDC's) met een sterk activiteitsaanbod rond mentale, sociale en fysieke fitheid.
- Momenteel zijn er in Gent meer dan 180 eerstelijnspsychologen actief, die individueel of in groep ondersteuning bieden aan kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Deze capaciteit willen we behouden en verder versterken.
- Voor wie moeilijk aansluiting vindt bij het regulier aanbod blijven we wijkwerkers gespecialiseerd in geestelijke gezondheidszorg inzetten in de wijken en deelgemeenten met de hoogste noden. Zij zoeken actief contact met mensen die dreigen uit de boot te vallen en moeilijk aansluiting vinden bij het reguliere zorgaanbod.
- Gent blijft zich engageren als dementievriendelijke stad. We zetten volop in op preventie en psycho-educatie, maar streven er ook naar dat mensen met dementie zo optimaal mogelijk kunnen blijven participeren aan het maatschappelijk leven. In 2026 vieren we tien jaar engagement rond dit thema.
- We zorgen voor een moderne, warme en toekomstgerichte zorginfrastructuur.
- Ongeveer 1 op de 6 Gentenaars begrijpt moeilijker gezondheidsinformatie en maakt minder gebruik van (preventieve) gezondheidszorg. Daarom organiseren we laagdrempelige, preventieve initiatieven die zijn afgestemd op kwetsbare doelgroepen.
- We versterken de samenwerking met andere diensten die meer gespecialiseerde hulpverlening aanbieden; samenwerking met andere overheden, het middenveld en vrijwilligers blijft uiteraard ook van groot belang.
- We ondersteunen alle vormen van informele zorg. Vrijwilligers zijn onmisbaar in onze stad. Burenhulp stimuleren we door zorgzame burens in contact te brengen met zorgvragers. Mantelzorgers krijgen ondersteuning want hun inzet is cruciaal voor zorgbehoevende Gentenaars.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Ook bij dit onderdeel apprecieert de GOR alle voornemens die in deze beleidsverklaring zijn opgenomen.
- Installeer in ieder Lokaal Dienstencentrum een Automatische Externe Defibrillator (AED), en vergroot zo de overlevingskans van ouderen bij een plotse hartstilstand. Bied ook regelmatig praktijkgerichte opleidingen aan voor personeel, vrijwilligers en bezoekers.
- Blijf inzetten op informatie en activiteiten rond valpreventie en gezonde voeding.
- Maak digitaal bijleren via District09 ook mogelijk voor bewoners van de woonzorgcentra.

7. Leren en groeien

'Een mens is nooit te oud om te leren' is een spreuk waarachter heel wat wijsheid schuilgaat. Lange tijd werd gedacht dat onze hersencellen vanaf een bepaalde leeftijd massaal afsterven. Maar dankzij nieuwe onderzoeksmethoden weten we intussen dat dit in de meeste gebieden van onze hersenen erg meevalt. Wel lijkt de plasticiteit te verminderen, de mate waarin er nieuwe verbindingen in ons brein ontstaan. Iets nieuws leren en daarmee oefenen, voorkomt dat cellen verloren gaan en helpt om nieuwe verbindingen te vormen.

Heel wat ouderen missen de vaardigheden om digitale apparaten zoals een computer, tablet of mobiele telefoon kritisch en veilig te kunnen gebruiken. Ouderen zijn dus vragende partij om digitaal bij te leren, want het belang van digitaal actief zijn neemt razendsnel toe. Ze beseffen dat naast taal en rekenen, digitale geletterdheid onontbeerlijk is om volwaardig te participeren aan de samenleving, en dat die evolutie niet zal worden teruggedraaid.

Grootouders vervullen een belangrijke ondersteunende rol in de gezinnen, als bron van praktische hulp en emotionele steun voor hun kleinkinderen. Ze springen bij in de opvang, bij zorgtaken, bij buitenschoolse activiteiten en fungeren vaak als mentor. De levenservaring van ouderen, hun talenten en kennis, kunnen worden ingezet bij de persoonlijke en sociale groei van kinderen en jongeren, zowel thuis, bij vrijetijdsactiviteiten als op school.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

- *Van de eerste stapjes in de kinderopvang tot levenslang leren, van buitenschoolse activiteiten tot sterke scholen, van zorg en welzijn tot een rijk jeugd- en gezinsbeleid: samen bouwen we aan een stad waar talenten ruimte krijgen en niemand achterblijft.*
- *Ook de komende jaren blijven we kinderen, jongeren en volwassenen in de stedelijke basis- en secundaire scholen, maar ook in het Deeltijds Kunstonderwijs of het volwassenenonderwijs kansen bieden om hun talenten te ontwikkelen.*
- *Onderwijs is dé opstap voor persoonlijke en sociale groei en we zetten in op kwaliteitsvol (levenslang) leren voor iedereen.*
- *We creëren de nodige witruimte zodat jeugdig initiatief alle kansen krijgt. We zetten actief verder in op inspraak voor alle leeftijden: wat goed is, blijven we doen (vb. Thuis in de Stad) en we verbreden bewust naar meer participatie van tieners.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Verruim het aanbod aan cursussen en workshops digitaal leren voor ouderen in de LDC's, wijkbibliotheken en het volwassenenonderwijs.
- Organiseer intergenerationele activiteiten op de kleuter- en basisscholen, in het secundair onderwijs, kunstonderwijs, hoger onderwijs, volwassenenonderwijs en in de internaten.

8. Inclusie

Verzeker ouderen van een volwaardige plaats in de Gentse samenleving

1. Bestrijd agisme, discriminatie en negatieve beeldvorming over ouderen

2. Onderneem actie rond isolement en eenzaamheid

In tegenstelling tot hoofdstuk 6 (Welzijn, gezondheid en zorg) valt het op dat de strijd tegen agisme of leeftijdscriminatie geen plaats krijgt in dit hoofdstuk, hoewel Gent de ambitie heeft om de meest inclusieve stad ter wereld de worden, en antidiscriminatie een topprioriteit wordt genoemd.

Agisme of leeftijdsdiscriminatie wordt in veel gevallen 'normaal' bevonden, terwijl het op de arbeidsmarkt de meeste voorkomende vorm van discriminatie is. Ook in het dagelijks leven, de reclame, de financiële sector en zelfs in de zorg, is leeftijdsdiscriminatie schering en inslag.

De ongemeen hoge waarde die onze samenleving hecht aan jeugdigheid zorgt ervoor dat termen als 'oud' en 'ouderen' een negatieve bijklank krijgen, met alle schadelijke gevolgen van dien. Ook het infantiliseren van oudere mensen blijft een hardnekkig fenomeen.

Isolement en eenzaamheid van ouderen zijn duidelijk gelinkt aan een aantal maatschappelijke factoren, waaronder agisme, en aan bepaalde beleidskeuzes. Het gaat daarbij over de kwaliteit van huisvesting en woonomgeving, het mobiliteitsaanbod, de toegankelijkheid van publieke ruimte en gebouwen, het vrijetijdsaanbod en de dienstverlening.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

We willen van Gent de meest inclusieve stad ter wereld maken. Een toegankelijke stad met gelijke kansen voor elke Gentenaar, waar iedereen zich thuis voelt – en daarvoor hebben we iedereen nodig.

Integrale toegankelijkheid:

- Toegankelijkheid is een basisvoorwaarde voor een inclusieve stad, geen extraatje. Het gaat over een concrete realiteit — zichtbaar in onze straten, voelbaar in onze dienstverlening, en gedragen door elke Gentenaar. We maken de stad toegankelijker door actief te luisteren naar de mensen die dagelijks uitsluiting ervaren. Hiervoor bekijken we de volledige keten van toegankelijkheid.

Toegankelijkheid als basisvoorwaarde:

- We communiceren over de bestaande toegankelijkheid van evenementen en polsen expliciet naar noden van deelnemers ('Iedereen is Welkom' op iedere uitnodiging). De stad geeft zelf het goede voorbeeld wat betreft eigen evenementen en richtlijnen.

Toegankelijke stadsgebouwen

- We geven voorrang aan gebouwen waar publieke dienstverlening doorgaat. We trekken een cirkel rond ieder gebouw en screenen de toegankelijkheid van de nabijgelegen haltes openbaar vervoer en de voetpaden er naartoe. Met de proceswandelingen, inclusieve gebruikerstesten waarbij een product of dienstverlening wordt gescreend door ervaringsdeskundigen, nemen we de dienstverlening in de gebouwen onder de loep.

Een inclusieve invulling van de modal shift;

- We maken de overgang naar meer duurzaam vervoer (modal shift) haalbaar voor iedereen. We streven naar 40 procent toegankelijke bus- en tramhaltes tegen 2030, en maken de dienstverlening aangepast vervoer nog gebruiksvriendelijker.
- We onderzoeken de mogelijkheid om de rechten verbonden aan de taxivoordeelkaart in de toekomst proactief toe te kennen, via de zogenaamde mobiliteitsindicatiescore.
- We dringen bij Vlaanderen én de vervoerregio Gent aan op voldoende ambitie om het flexvervoer toegankelijk te maken voor iedereen en haar verantwoordelijk op te nemen voor een snelle en volwaardige integratie van het aangepast rolstoelvervoer (flexplus vervoer) in haar mobiliteitsaanbod.

Toegankelijke huisvesting:

- We pleiten voor toegankelijk wonen in Vlaamse regelgeving en voor voldoende woonaanbod in Gent voor personen met A+ profiel, die niet langer in een assistentiewoning kunnen leven maar ook nog niet terecht kunnen in een woonzorgcentrum.

Naar een praktische taalvisie:

- We maken werk van een uniform taalbeleid en toegankelijke publieke dienstverlening, zowel vanuit bijvoorbeeld het perspectief van anderstaligen als dat van personen met een handicap. Heldere, toegankelijke taal komt iedereen ten goede.

Inclusieve gebruikerstesten, mét ervaringsdeskundigen:

- Om een meer toegankelijke stad te worden, is er nood aan de expertise en kennis van ervaringsdeskundigen. De klankbordgroep integrale toegankelijkheid, de adviesraden en de ambassadeurs van Amal spelen hierin een belangrijke rol. Dit zowel qua advies als qua co-designer van de dienstverlening door middel van proceswandelingen.

Versterken van doelgroepen:

- Een inclusieve samenleving vraagt om een brede aanpak die structurele ongelijkheden aanpakt en gelijke kansen garandeert voor iedereen. Tegelijkertijd toont de praktijk aan dat algemene principes niet volstaan. Verschillende groepen ondervinden specifiek drempels en hebben uiteenlopende noden. Daarom blijft een doelgroepgerichte aanpak noodzakelijk.
- Elke Gentenaar moet zich veilig voelen op school, op de werkvloer, op de sportclub, of in het uitgaansleven. Toch merken we dat er een specifieke nood is aan safe(r) spaces voor

LGBTQIA+ personen in Gent. Er zijn veel initiatieven van onderuit, maar ook als Stad hebben we hier een rol te spelen.

Ondersteuning adviesraden:

- *We blijven de stedelijke adviesraad voor personen met een handicap (SAPH), de adviesraad voor etnisch-culturele diversiteit (ADREM), de jeugdraad, de seniorenraad, ... ondersteunen. Ook een nieuwe adviesfunctie vanuit het perspectief van de LGBTQIA+ gemeenschap wordt verder onderzocht.*

Een daadkrachtig antidiscriminatiebeleid:

- *Discriminatie is niet normaal en bovendien strafbaar. Antidiscriminatie blijft dan ook een topprioriteit.*
- *De werking gelijke kansen vertrekt vanuit het principe van kruispuntdenken en blijft focussen op de uitsluitingsgronden handicap, afkomst, seksuele oriëntatie en genderidentiteit.*
- *Het actieplan antidiscriminatie en antiracisme (ADAR) krijgt een update. Met concrete, gerichte acties werken we verder aan inclusiviteit. Zoals steeds doen we dat met tal van andere stadsdiensten en partners.*
- *Ook de omstaandertrainingen blijven behouden. Met ruim 10.000 deelnemers blijven die een uithangbord in de strijd tegen discriminatie. Een strijd die ons allemaal aanbelangt.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- *De GOR verwacht duidelijke signalen dat bij de update van het actieplan antidiscriminatie de nodige aandacht zal worden besteed aan het fenomeen agisme.*
- *Intergenerationele initiatieven met jongeren en ouderen bevorderen het wederzijds respect en helpen de negatieve beeldvorming over ouderen te counteren. Het project 'Jong en Oud in Gent' verdient hierbij meer aandacht.*
- *De GOR wil ook graag betrokken worden bij het ontwikkelen van een omstaanderstraining waarin ook leeftijdsdiscriminatie aan bod komt.*
- *De GOR hoopt op samenwerking met Amal en de adviesraad ADREM om meer ouderen met een migratieachtergrond te betrekken bij advies rond ouderenbeleid.*
- *Daarnaast is de GOR blij met de toegenomen aandacht voor LGBTQIA+ personen.*
- *De GOR apprecieert alle inspanningen om integrale toegankelijkheid op de verschillende beleidsterreinen na te streven.*
- *Hetzelfde geldt voor alle initiatieven die bv. via de lokale dienstencentra worden genomen om het taboe rond eenzaamheid te doorbreken en om geïsoleerde ouderen te bereiken en te betrekken bij diverse activiteiten.*
- *Een reactie op de 'modal shift' heeft de GOR geformuleerd in het hoofdstuk 3 (Mobiliteit).*
- *De GOR heeft heel wat bedenkingen bij de voornemens tot het toekennen van een zgn. mobiliteitsindicatiescore, waarbij minder mobiele ouderen uit de boot dreigen te vallen.*

9. Wijk en burger

Geef ouderen een structurele stem in het beleid van onze stad

- 1. Stimuleer de samenwerking tussen ouderenraad, stadsbestuur en ambtenaren*
- 2. Betrek ouderen bij diverse vormen van participatie op wijkniveau*

Bij de recente bevraging van de lokale ouderenraden en -verenigingen, kreeg de vraag naar samenwerking tussen ouderenraad, stadsbestuur en ambtenaren bijzonder veel aandacht. Een goede relatie tussen de GOR, de lokale ouderenraden en de stadsondersteuners is daarbij

cruciaal. Het initiatief om een dialoog op te zetten tussen adviesraden en het college kan daarnaast ook op veel bijval rekenen.

Voor ouderen is de eigen woonomgeving, de eigen buurt of wijk bijzonder belangrijk. De nabijheid en bereikbaarheid van bekende personen, goederen en diensten bepalen in hoge mate hun kwaliteit van leven. Ouderen hebben in veel gevallen een lange geschiedenis en heel wat ervaring met hun wijk.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Gent is koploper in het betrekken van burgers bij haar beleid en het ondersteunen van verenigingen, buurtinitiatieven en inwoners. We zetten deze samenwerkingen verder en rollen nieuwe initiatieven uit. Mensen bijeenbrengen en beleid en burgers doen samenwerken, is meer dan ooit een cruciale uitdaging om onze democratische samenleving te vrijwaren en verder uit te bouwen.

Rechtstreekse dialoog met Gentenaars in alle wijken:

- *In elk van de 25 wijken en deelgemeenten van Gent kunnen bewoners rechtstreeks in gesprek gaan met minstens één stadsmedewerker die hun bezorgdheden, signalen en voorstellen oppikt, opvolgt en terugkoppelt. Elke wijk heeft een aanspreekpunt. Deze stadsmedewerkers werken vanuit verschillende rollen (wijkregisseur of buurtwerker) vanuit dezelfde stadsdienst die als opdracht heeft om te werken aan burgerbetrokkenheid en cohesie. Signalen worden op deze manier vertaald naar beleid en overleg tussen de veldwerkers in de wijk.*
- *De wijkbarometer is een nieuw instrument waarmee we permanent de vinger aan de pols houden van elke wijk. Op basis van objectieve data en op basis van bevestigingen bij en gesprekken met (groepen) bewoners komen we tot één wijkbeeld. Daarbij zetten we gelote wijkpanels in waarin een groep van burgers zich buigt over de uitdagingen in hun wijk en in gesprek gaan met beleidsverantwoordelijken. Als er via de wijkbarometer en de wijkpanels noden naar boven komen, gaan we aan de slag om oplossingen aan te brengen.*

Gent maken we samen:

- *Onze stad telt heel wat adviesraden waarin burgers als vrijwilliger en expert meebouwen aan een goed stedelijk beleid. We werken een kader uit voor een goede werking en ondersteuning van deze adviesraden en zorgen dat ze voldoende armslag krijgen. De dialoog tussen de adviesraden en het stadsbestuur voeren we nog actiever.*
- *Als expert in inspraak en betrokkenheid ondersteunt onze dienst beleidsparticipatie alle andere stadsdiensten om burgers beter te betrekken bij beslissingsprocessen. De dienst geeft advies en ondersteuning en is ook betrokken in trajecten rond grote ruimtelijke ontwikkelingen. Bij participatieve inspraaktrajecten zorgen we ervoor dat diverse bevolkingsgroepen vertegenwoordigd zijn.*

We ondersteunen verenigingen en vrijwilligers:

- *Ons nieuwe loket 'Gent aan Zet' is het aanspreekpunt voor verenigingen, comités en Gentenaren die zich vrijwillig willen inzetten in onze stad. We verbinden alle stadsdiensten die werken met en voor verenigingen en vrijwilligers, zodat er één duidelijke deur is waar je met alle mogelijke vragen kan aankloppen.*
- *We focussen op de ondersteuning van verenigingen om vlotter de weg te vinden in de stad, vragen over wetgeving en verzekeringen, het gebruikmaken van het Vlaams Verenigingsloket. Gentenaars kunnen digitaal terecht bij het matchmaking platform dat vacatures voor vrijwilligerswerk bundelt. We doen beroep op beleidspartners om de drempel naar vrijwilligerswerk te verlagen voor specifiek groepen inwoners, en om in te spelen op de structurele nood aan vrijwilligers in bepaalde sectoren.*

- *We herwerken de reglementen die verenigingen erkennen en ondersteunen zodat dit meer afgestemd en leesbaar voor hen is.*

We blijven onze stad vernieuwen:

- *Ook in deze legislatuur wordt de lat hoog gelegd op vlak van stadsvernieuwing. Door verder in te zetten op 10 stadsvernieuwingsprogramma's, verhogen we de leefkwaliteit in verschillende wijken van onze stad.*
- *De focus in het verhogen van de leefkwaliteit op alle aspecten van het stedelijk beleid. Daar horen ruimtelijke transformaties bij, maar stadsvernieuwing gaat over meer dan stenen alleen. Het is van even groot belang om ook in ondersteuning van mensen te investeren, op vlak van onderwijs, zorg, welzijn, gezondheid, activering, vrijetijdsaanbod.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- De GOR staat volledig achter de intentie om een prominente rol toe te bedelen aan de 25 wijken in het betrekken van burgers bij haar beleid.
- Voor de GOR is de Wijkbarometer iets om naar uit te kijken. Het voornemen om daarmee een duidelijk beeld te krijgen op de uitdagingen in de wijk is een aantrekkelijk vooruitzicht.
- Over gelote wijkpanels is de GOR niet erg enthousiast, tenzij men daarbij niet voorbij gaat aan de specifieke noden van de oudere wijkbewoners door hen er expliciet bij te betrekken.
- De lokale ouderenraden willen trouwens graag een permanente dialoog aangaan met de wijkregisseur of buurtwerker en actief deelnemen aan de hele waaier aan lokale inspraakmogelijkheden.
- De GOR benadrukt ook nog eens het belang van wijkgebonden repair cafés, leefstraten, intergenerationele en interculturele projecten, crea-ateliers en informele ruilsystemen.

10. Cultuur, sport en vrije tijd

Er is een enorm gevarieerd cultureel aanbod in Gent, maar wat ouderen betreft, spelen nabijheid en bereikbaarheid vaak een doorslaggevende rol in het participeren aan activiteiten. Sommige ouderen geraken er niet door problemen met mobiliteit of toegankelijkheid. Voorstellingen met een laat einduur worden wel eens gemeden omwille van een onveiligheidsgevoel. Beperkte vaardigheden om kennis te nemen van het aanbod en zich digitaal in te schrijven blijven ook nog altijd een probleem.

Heel wat ouderen - vooral mannen - zijn nog actief lid van een sportvereniging. Vrouwen zijn eerder opgegroeid in een tijd waarin sporten en bewegen in de vrije tijd voor hen minder evident was dan tegenwoordig. Toch groeit algemeen het besef dat sport en bewegen een positief effect heeft op welzijn en gezondheid.

Met het stijgen van de leeftijd haken ouderen soms af omdat ze mobiliteitsproblemen hebben of pijn en ongemak ondervinden. Anderen bewegen te weinig omdat ze bang zijn om te vallen, om letsel op te lopen of om gezondheidsklachten te krijgen.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Cultuur als recht voor iedereen:

- *In Gent zien we cultuur als een basisrecht. Iedereen die dat wil, moet cultuur kunnen maken en cultuur kunnen beleven. Kunst en cultuur hebben de kracht om mensen in al hun diversiteit met elkaar te verbinden en een hefboom te vormen om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken.*

Toegankelijkheid - Fysiek, financieel én inhoudelijk:

- *We maken kunst en cultuur toegankelijk voor élke inwoner: fysiek bereikbaar én betaalbaar. Zowel in het centrum als in onze wijken en deelgemeenten. Toegankelijkheid vormt de rode draad doorheen ons cultuurbeleid. We willen ervoor zorgen dat iedereen kan deelnemen, ongeacht achtergrond, leeftijd, inkomen of beperking.*
- *We versterken de UiTPAS. Deze pas opent vandaag al vele deuren voor wie het financieel moeilijk heeft, maar groeit snel en staat onder druk. Om de positieve impact te behouden én meer mensen te bereiken zetten we hier extra op in.*

Ondersteuning op maat - van groot tot buurtgericht:

- *We zetten in op een systeem om het brede culturele aanbod beter bekend te maken bij alle doelgroepen.*

Musea en erfgoed - samenwerken en vernieuwen:

- *We zetten met de musea ook extra in op toegankelijkheid voor slechtzienden en slechthorenden. We onderzoeken mogelijke samenwerkingen met partners zoals het Vlaams Gebarentaal Centrum.*

Bibliotheken in het hart van onze wijken:

- *Onze bibliotheken blijven stevig verankerd in de wijken en deelgemeenten. Ze zijn plekken van emancipatie, ontmoeting, kennis en samenwerking.*
- *We investeren in extra onbemande openingsuren en zetten in op outreachende werkingen zoals de gevangenisbibliotheek.*

Gent als meest inclusieve sportstad: sport voor iedereen

- *Iedereen moet kunnen sporten. Met een apart investeringsbudget maken we de bestaande sportinfrastructuur maximaal toegankelijk.*
- *De werking van de huidige G-sportclubs inspireert ook de reguliere sportclubs om inclusieve werking op te zetten. De subsidies vanuit de Sportdienst zullen extra ondersteuning bevatten voor G-sportclubs en inclusieve sportclubs.*

Uitbouw stadsnetwerk van sociaal-sportief aanbod en buurtsport:

- *We bepalen in overleg met de stakeholders (sportdienst, jeugdwerkzorg, sociaal sportieve werkingen en gebiedsgerichte werking) de prioritaire wijken om op in te zetten en verankeren de buurtsporthallen en buurtsportaanbod in dit netwerk.*

Feesten en Evenementen:

- *Onze feesten en evenementen zijn meer dan momenten van ontspanning: ze zijn bakens van samenleven, cultuur en creativiteit. In de komende legislatuur kiezen we resoluut voor een beleid waarin we tradities beschermen, vernieuwing kansen krijgt en de lasten en lusten eerlijk verdeeld worden.*

De Gentse Feesten als stevig fundament:

- *Daarnaast richten we het Gentse Feestenfonds op, waarmee waardevolle initiatieven ondersteund worden – van vaste waarden zoals het volks theater tot vernieuwende experimenten die de Feesten levendig, authentiek en actueel houden, met aandacht voor verschillende doelgroepen.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- *Zet ouderen in als co-creators, niet enkel als publiek, bv. bij stadsfotografie of kunst in de wijk.*
- *Het maandelijks intergenerationele filmcafé met nagesprek wordt erg gesmaakt.*
- *Maak afspraken met aanbieders van culturele activiteiten om voorstellingen in de namiddag te programmeren.*
- *Zet verder in op livestreams van evenementen naar woonzorgcentra.*
- *Zorg voor sport- en bewegingsactiviteiten waaraan mensen met weinig beweegervaring kunnen deelnemen en waarbij vooral het sociale element voorop staat.*

- Blijf inzetten op de jaarlijkse sportdag voor ouderen tijdens de Seniorenweek, en ondersteun sportclubs die een aanbod voor ouderen hebben.
- Investeer in toegankelijke buurtsport en aangepaste sportprogramma's.

11. Economie en werk

De meeste Gentse ouderen zijn niet meer actief op de arbeidsmarkt. Toch maakt de GOR zich zorgen over het fenomeen van werk gerelateerd leeftijdscriminatie of agisme. Discriminatie op basis van leeftijd leidt ertoe dat oudere werknemers ongunstig worden behandeld bij aanwerving, loon, promoties of training. Vooroordelen over hun capaciteiten maken het voor oudere mensen ook moeilijk om werk te vinden.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Gent als authentieke belevingsstad:

- *Terrassen maken het stadscentrum gezellig en levendig. We geven ze alle kansen, maar zorgen tegelijk voor een toegankelijke stad. Daarom versterken we de controle op obstakelvrije doorgangen en het naleven van de regels. Gezellig en druk mag, alleen niet ten koste van toegankelijkheid.*

Balans tussen toerisme en leefbaarheid:

- *Door de citytax te verhogen en uit te breiden naar cruisetoeristen, creëren we ruimte voor een ambitieus en duurzaam toeristisch beleid. Spreiding in tijd en ruimte staat daarbij centraal. Zo zetten we volop in op congrestoerisme omdat die bezoekers naar Gent komen op rustige momenten zoals tijdens de week of in het laagseizoen.*
- *Toeristen zijn welkom in onze stad, alleen waken we erover dat de leefbaarheid en authenticiteit niet in het gedrang komen.*
- *Daarnaast beperken we de grootte van gegidste groepen tot maximaal 20 personen en maken we een nieuw plan op voor toeristenbussen zodat ze duidelijke op- en afstaplocaties hebben die geen hinder veroorzaken maar toch toegankelijk zijn.*

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- Met de geciteerde passages over terrassen en toerisme, is de GOR het volkomen eens.
- Wat agisme op de arbeidsmarkt betreft, hoopt de GOR dat de aandacht voor het fenomeen zal leiden tot opmerkzaamheid bij de samenwerking met werkgevers binnen de sociale en reguliere economie.

12. Veiligheid, preventie en netheid

Deze onderwerpen staan hoog op de agenda bij Gentse ouderen. De fysieke en mentale ruimte die ouderen kunnen innemen in de stad krimpt met de stijgende leeftijd. Het heersende klimaat waarin (on)veiligheid centraal staat houdt heel wat ouderen bezig.

Omgaan met groeiende diversiteit, drukker verkeer, stijgende ongelijkheid, toenemende druk op de beschikbare ruimte, ... het gevoel van onveiligheid speelt zich niet enkel af in het domein van criminaliteit of overlast, maar ook bij cyberrisico en samenlevingsconflicten.

Over het algemeen hebben ouderen veel vertrouwen in de politie. Maar door verhalen over oplechtingspraktijken, waarbij criminelen zich voordoen als politieagenten om kostbaarheden van kwetsbare mensen te stelen is dat toch wat afgenomen. Ook zwerfvuil en sluikestorten beroert vaak de gemoederen.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Veiligheid:

- We kiezen voor veiligheid in de breedste zin, als basisvoorwaarde voor een stad waar mensen zich thuis voelen, zich met vertrouwen kunnen verplaatsen en ruimte vinden om elkaar te ontmoeten.
- De Gentse politie blijft een stevige pijler binnen dat beleid. Als nabije politie staat zij dicht bij de mensen en is zij zichtbaar aanwezig in de wijken. We blijven investeren in een herkenbare wijkwerking, omdat we het belangrijk vinden dat bewoners hun wijkinspecteur kennen.
- Uitdagingen zoals drugsoverlast, intrafamiliaal geweld, eigendomsdelicten en cybercriminaliteit worden kordaat aangepakt, in nauwe samenwerking met sociale en medische diensten, buurtorganisaties, scholen, jeugdwerk en stadsdiensten.
- Verkeersveiligheid blijft daarbij een centrale prioriteit. Onder de noemer verkeersveiligheidscentrale zetten we een structureel partnerschap op met het Mobiliteitsbedrijf. Samen bundelen we data en inzichten om gericht te werken op de grootste risico's, zoals overdreven snelheid, rijden onder invloed en afleiding achter het stuur.
- We versterken tegelijk de bescherming van de meest kwetsbare weggebruikers en zetten in op verkeerspreventie. We volgen nieuwe vormen van mobiliteit nauw op en zetten technologie en innovatie gericht in om hinder en onveiligheid te verminderen, met oog voor effectiviteit en maatschappelijke draagkracht.
- We zetten in op digitale modernisering. Dankzij een digitaal onthaal, een chatbot als digitale wijkinspecteur en andere gebruiksvriendelijke toepassingen kunnen bewoners en bezoekers laagdrempelig contact leggen met de politie, zowel fysiek als online.
- De bereikbaarheid en paraatheid van brandweer en ziekenwagens blijven daarbij essentieel. Tegelijk gaat de werking verder dan louter interventies. De brandweer zet ook in op brandveiligheid en preventie, zowel richting burgers als binnen het bredere veiligheidsbeleid.

Preventie:

- We bouwen we aan een sterk preventiebeleid dat inzet op nabijheid, zorg en grenzen. We pakken overlast en samenlevingsproblemen aan met oog voor nuance en context, op basis van signalen vanop het terrein en grondige analyses.
- We focussen op fenomenen die het samenleven onder druk zetten, zoals conflicten in de publieke ruimte, tussen burens, drugsmisbruik, seksueel grensoverschrijdend gedrag, intrafamiliaal geweld, radicalisering en polarisatie. We stemmen onze acties af op de noden van buurten en doelgroepen, en doen dat in nauwe samenwerking met partners uit onderwijs, jeugdwerk, vrije tijd, welzijn en zorg, wonen, stedelijke ontwikkeling, sport en economie.
- Onze paraatheid in noodsituaties versterken we met een permanente 24/24-werking en een goed uitgebouwde gemeentelijke veiligheidscel. We actualiseren en oefenen onze nood- en interventieplannen regelmatig en vergroten de weerbaarheid van bewoners via gerichte sensibilisering, onder meer met BE-Alert.
- We investeren ook in het dagelijks samenleven, met een zichtbare aanwezigheid op het terrein. Onze gemeenschapswachten houden toezicht, spreken mensen aan, stimuleren het naleven van regels en signaleren overlast, defecten of sociale problemen aan de juiste diensten. Via bemiddeling, advies en gerichte preventie ondersteunen we bewoners,

studenten, horecazaken en buurtnetwerken bij het oplossen van conflicten voor ze escaleren.

- In samenwerking met de politie zetten we burgerpersoneel in voor thema's zoals inbraakpreventie, cyberveiligheid, slachtofferzorg en de bestuurlijke opvolging van problematische inrichtingen.

Netheid:

- Netheid is terecht een grote bekommernis voor veel Gentenaars en een topprioriteit voor het stadsbestuur. Zwerfvuil en sluikstort zijn een hardnekkige uitdaging voor Gent. We zetten daarom in op een geïntegreerde aanpak rond preventie, opruimen en handhaving, en investeren fors in extra mensen en middelen.
- Een propere stad is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle bewoners en gebruikers en een essentiële bouwsteen voor een aangename, leefbare en veilige omgeving.
- We willen het normbesef versterken en streven naar een gedragsverandering. Daarom zetten we volop in op preventie en sensibilisering. Dit doen we met integrale netheidsacties die inzetten op bewustmaking in probleemwijken.
- Via campagnes stimuleren we gedragsverandering en burgerbetrokkenheid, bijvoorbeeld met opkuisacties, de peukencampagne, en initiatieven rond minder afval, hergebruik en herstel.
- We willen de properheid van het openbaar domein zichtbaar verbeteren. Dit doen we door meer flexibiliteit in de openbare reiniging van de Stad te voorzien.
- We breiden de ploegen openbare reiniging van IVAGO uit. Vooral in de 19e-eeuwse gordel moet de opruimfrequentie omhoog, zeker op piekmomenten zoals tijdens de zomer of bij evenementen wanneer het openbaar domein intensief wordt gebruikt.
- We willen de pakkans voor sluikstorten stevig verhogen. Daarom gaan we meer sluikstort doorzoeken en zetten we slimmer camera's en observaties in. Netheid wordt een integraal onderdeel van het zonaal veiligheidsplan, zodat handhaving op netheid een prioriteit wordt voor de lokale politie.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- De GOR vraagt meer aandacht voor het (verborgen) probleem van ouderenmishandeling.
- De actie 'Op de koffie bij uw wijkinspecteur' in de LDC's is voor herhaling vatbaar.

13. Dienstverlening

Informeel ouderen via heldere, actuele en inclusieve communicatie

1. Stimuleer ouderen om digitaal bij te leren

2. Bied alle informatie, communicatie en dienstverlening inclusief aan

Voor de eerste prioriteit, zie ook hoofdstuk 7 'Leren en groeien'.

'Sorry, maar dat kan enkel online'. Ouderen die geen smartphone of laptop hebben kunnen vaak niet meer aan cruciale informatie raken. Het doel van inclusieve informatie, communicatie en dienstverlening is uitsluiting van mensen te voorkomen.

Voor ouderen die knelpunten ondervinden, minder (digitaal) redzaam zijn of complexe vragen hebben, zal de behoefte aan klassieke communicatievormen, oplossingen op maat en persoonlijke dienstverlening blijven bestaan.

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

De komende jaren zetten we drie prioriteiten: dienstverlening voor iedereen, nabijheid in de wijken en op maat van elke Gentenaar.

Dienstverlening voor iedereen:

- Iedereen moet toegang hebben tot onze dienstverlening, ongeacht digitale vaardigheden, taal of verplaatsingsmogelijkheden. Daarom evolueert de doe-het-zelf balie in het Stadskantoor naar een doe-het-samen-balie. Medewerkers bieden begeleiding en vangen tegelijk signalen op om onze digitale dienstverlening nog te verbeteren.
- We zetten in op proactieve dienstverlening: burgers tijdig informeren over hun rechten en verplichtingen, en belangrijke levensgebeurtenissen. Voor wie zich moeilijker kan verplaatsen, voorzien we dienstverlening aan huis met de Mobio-kit.
- We brengen het loket ook digitaal dichterbij met videobellen. Zo kan je eenvoudig thuis geholpen worden, zonder je te verplaatsen én toch rekenen op het persoonlijke contact van een loketbezoek.
- We kiezen voor communicatie die helder, nabij en betrouwbaar is. In een complexe samenleving, waar verwachtingen en informatiebehoefte snel veranderen, willen we burgers en medewerkers houvast bieden. We doen dat door duidelijk en transparant te communiceren, actief te luisteren en onze kanalen slim in te zetten.
- We zetten in op kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid. Dat betekent begrijpelijke taal, toegankelijke kanalen en informatie die aansluit bij het leven van Gentenaars en Gent gebruikers. We hebben al een sterke traditie in klare taal en gebruikersonderzoek, maar dit werk is nooit af: duidelijke brieven, begrijpelijke procedures en relevante informatie zijn en blijven essentieel in elk beleids- en levensdomein.
- Extra aandacht gaat naar de wijken: mensen willen weten wat er dichtbij gebeurt en verdienen communicatie die lokaal herkenbaar en goed georganiseerd is.
- Nieuwe digitale oplossingen gebruiken we om dienstverlening eenvoudiger en communicatie persoonlijker te maken. Waar we digitaliseren, doen we dat verantwoord: met oog voor gebruiksgemak, privacy en informatieveiligheid. Tegelijk is onze communicatie inclusief en toegankelijk: elke inwoner moet zich aangesproken en vertegenwoordigd voelen, achtergrond, identiteit of persoonlijke situatie.

Dienstverlening op maat van elke Gentenaar:

- Gentinfo blijft het laagdrempelige aanspreekpunt van de stad, bereikbaar via telefoon en e-mail.
- De Mijn Gent-app groeit uit tot dé digitale toegangspoort van onze stad. Op één plek vind je alles wat je nodig hebt: je afspraken, attesten en documenten, maar ook lokaal nieuws en meldingen uit je buurt. Zo heb je de stad altijd op zak.
- Ook ondernemers en verenigingen krijgen duidelijke en gebruiksvriendelijke digitale loketten, zo vinden ook zij moeiteloos hun weg in de stad. Met Mijn Gent maken we dienstverlening sneller, eenvoudiger en persoonlijker - op maat van elke Gentenaar.

Gent als digitale koploper:

- Digitalisering is niet meer weg te denken uit het leven van elke Gentenaar. Daarom zet District09, onze digitale partner, actief in op het ontsluiten van de stadsdiensten via digitale weg naar de burger. We zetten verder in op de mijn.gent app als digitale toegangspoort voor onze stadsdiensten.

E-inclusie: niemand achterlaten:

- Digitale transformatie mag niemand uitsluiten. District09 zet in op e-inclusie, samen met partnerorganisaties, zodat alle Gentenaars kunnen genieten van digitale vooruitgang.
- Digitale kloof dichten met Digipunten: In onze digipunten geven we extra aandacht voor groepen die dreigen met beperkte digitale vaardigheden. We streven ernaar dat elke Gentenaar toegang heeft tot digitale oplossingen. Bij ontwikkelen van digitale tools zetten we gebruikers centraal zodat ze intuïtief en toegankelijk zijn.

Aandachtspunten vanuit de GOR:

- De GOR voelt een grote appreciatie van de Gentse ouderen voor Gentinfo, zowel bij telefonisch contact als per mail.
- Sommige noodnummers en apps zoals BE-Alert, Mijn.Gent, itsme, ... kunnen beter bekend gemaakt worden bij ouderen.
- Dienstverlening aan huis met de Mobio-kit is een mooi initiatief. Nog even afwachten wat het videobellen zal brengen voor minder mobiele Gentenaars.
- De digipunten van District09 worden druk bezocht, en leiden tot grote tevredenheid van ouderen.

14. Organisatie

Voor ouderen relevante passages uit de beleidsverklaring:

Financiën en Belastingen:

- De tarieven voor de Aanvullende Personenbelasting (APB), de Onroerende Voorheffing (OOV) en de Algemene Bedrijfsbelasting (ABB) blijven ongewijzigd.
- We vereenvoudigen de retributies en stemmen tarieven, kortingen en (doelgroepen van) vrijstellingen af op basis van een ‘masterreglement’.
- Tot slot voeren we bij alle reglementen het recht op vergissing in. Inwoners die nog nooit eerder met een belasting geconfronteerd werden, worden bij een eerste ambtshalve aanslag vrijgesteld van de bijhorende belastingverhoging.

Vastgoed en logistiek:

- In de wijken bundelen we stadsdiensten en verenigingen in toegankelijke wijkgebouwen die voor elke burger binnen de 15 minuten bereikbaar zijn. Meervoudig ruimtegebruik wordt de norm.
- Met gerichte ingrepen maken we honderd stadsgebouwen toegankelijk. We kiezen daarbij voor die gebouwen die het meest intensief gebruikt worden.
- Heel wat Gentse verenigingen zijn op zoek naar opslagruimte en kloppen hiervoor bij de Stad aan. We komen tot een helder beslissingsproces zodat vragen sneller een antwoord krijgen.
- We vullen het netwerk van drinkwaterfonteintjes in de publieke ruimte verder aan met vijf bijkomende waterpunten.

Bewustwording en informatieverlening:

- We zetten samen met onze buurt en wijkwerking onze expertise in, bv. in het project digitale en inclusieve wijk, om alle Gentenaars te informeren over digitale risico's zoals hacking en phishing.

Transparante besluitvorming:

- We hechten groot belang aan openbaarheid van bestuur en transparantie in onze besluitvorming. We maken beleidsdocumenten, besluiten en andere informatie actief en systematisch toegankelijk, zodat burgers, medewerkers en partners vlot toegang hebben tot betrouwbare gegevens over het stedelijk beleid.

Gent, 6 november 2025
voor de Gentse Ouderenraad,

Luc Van de Velde, voorzitter.